Raadsinformatiebrief

Tabel registratiegegevens

Documentnummer	25.0008348
Zaaknummer	Z25001493
Datum	10 juni 2025
Onderwerp	Meicirculaire 2025

Kernboodschap

Met het ravijnjaar 2026 voor de deur was het even spannend met welke boodschap het Rijk de gemeenten tegemoet zou treden. Bij de in het voorjaar uitgekomen Rijk's Voorjaarsnota werd al aangekondigd dat gemeenten deels gecompenseerd zouden worden en dat het ravijnjaar verschoven wordt naar 2028. De meicirculaire is 28 mei 2025 verschenen. Deze circulaire bevat onder andere informatie over demping terugval in het gemeentefonds, tekorten in het budget voor jeugdzorg en de actualisatie van het volume accres en LPO accres gebaseerd op de actuele raming van het Centraal Planbureau (CPB; CEP 2025). De uitwerking in de meicirculaire laat voor de gemeente Opmeer een gunstig effect zien.

Het effect van de meicirculaire 2025 is als volgt:

Financieel effect meicirculaire 2025	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Toename Algemene Uitkering	715.000	2.270.000	2.326.000	1.885.000	2.230.000
AF: Reeds opgenomen in VJN/KN stelpost	-150.000	-513.000	-513.000	-513.000	-513.000
AF: op te nemen mutaties in de begroting (labelen)	-332.000	-780.000	-623.000	-251.000	-267.000
Effect op de begroting 2025-2029	*233.000*	*977.000*	*1.190.000*	*1.121.000*	*1.450.000*
Stand van de MJB zoals opgenomen is in de VJN/KN	679.000	64.000	-241.000	-321.000	-321.000
Stand van de MJB na verwerking meicirculaire 2025	**912.000**	**1.041.000**	**949.000**	**800.000**	**1.129.000**

De belangrijkste oorzaken van het positieve effect 2026 t/m 2029 zijn:

- Accressen/Compensatie loon- en prijs ontwikkelingen
- Uitkeringsmaatstaven
- BTW Compensatie Fonds
- Demping terugval gemeentefonds ravijnjaar 2026
- Taakmutaties Jeugd/Hervormingsagenda

Onder het kopje *gevolgen* zullen wij dit toelichten.

Raadsinformatiebrief

Context

Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaires. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december is op basis van de Najaarsnota en rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. Omdat de decembercirculaire 2024 geen bijzonderheden betrof heeft u hier geen aanvullende informatie over ontvangen. Deze meicirculaire is dan ook een voortzetting op de septembercirculaire 2024.

Op 10 juli behandelt de gemeenteraad in een besluitvormende vergadering de Kadernota 2026 inclusief de Voorjaarsnota 2025. Een belangrijk gegeven daarbij is de hoogte van de Algemene Uitkering. Omdat de Meicirculaire zo laat gepubliceerd wordt, komt deze informatie te laat om te verwerken in de Voorjaarsnota/Kadernota. Het is gebruikelijk om deze belangrijke informatie ter kennisname te brengen aan de raad middels een raadsinformatiebrief.
In deze brief leest u een samenvatting van de doorvertaling van de meicirculaire 2025. De uitkomsten worden meegenomen in de Programmabegroting 2026 en de Najaarsnota 2025.

Gevolgen

- *Hoeveelheidsverschillen*

De grootste plus in deze circulaire is het gevolg van hoeveelheidsverschillen.
De algemene uitkering wordt berekend door basiseenheden bij een maatstaf te vermenigvuldigen met een maatstafgewicht. In vaktermen: Q*P. In dit item gaat het om de verschillen van eenheden bij de uitkeringsmaatstaven ten opzichte van de vorige circulaire, die van september 2024.
Per saldo gaat het om een plus van gemiddeld ± € 680.000. Dat is een hoog bedrag, maar bedacht moet worden dat sinds het nieuwe verdeelstelsel in 2023 het aantal verdeelmaatstaven is verlaagd van 60 naar 30 omdat men een meer eenvoudige verdeling nastreefde. Het gevolg hiervan is dat de impact van de overgebleven maatstaven groot is geworden. Een mutatie met slechts enkele eenheden heeft een groot effect.

- *Accressen*

Uitgangspunt is dat het gemeentefonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product volgt. De groei van het gemeentefonds wordt in vaktermen accres genoemd. De indexatie is gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel.

- *Volume accres*

Het volume accres wordt gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde (t-9 t/m t-2) van de ontwikkeling van het bbp. In de meicirculaire is een nieuwe raming voor het accres 2025 en verder opgenomen. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het bbp door het Centraal Planbureau (CEP 2025). Voor de jaren 2025 tot en met 2029 is de raming van het volumeaccres opwaarts bijgesteld van € 36.000 in 2025 oplopend naar € 208.000 in 2029.

- *Accres Loon/Prijs Ontwikkeling (LPO)*

In de meicirculaire 2025 is het LPO accres geactualiseerd voor de macro-economische cijfers van het Centraal Economisch Plan (CEP 2025). De indexatie voor loon- en prijsontwikkeling is gebaseerd op de

prijs bruto binnenlands product. Met name voor 2025 is de raming voor de prijs bbp omhoog bijgesteld (+ 0,92%). Voor de jaren daarna zijn de bijstellingen uitgedrukt in procenten beperkt. Uitgedrukt in cijfers is dat anders: de hogere compensatie bedraagt € 215.000 in 2025 oplopend naar € 879.000 in 2029.

- *BTW Compensatie Fonds*

Gemeenten kunnen hun betaalde BTW op overheidsactiviteiten declareren bij het BTW Compensatiefonds (hierna: BCF). Het fonds heeft een plafond dat in 2024 voor gemeenten € 4,3 miljard bedraagt. Als de gezamenlijke declaraties onder dit plafond blijven, wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding volgt een uitname.
Jaarlijks wordt bij de septembercirculaire een voorschot verstrekt op de verwachte onderschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire van het volgende jaar volgt dan de afrekening. In deze meicirculaire bedraagt de afrekening een terugbetaling van € 68.000. Dat heeft een structureel effect vanaf 2026.

- *Demping terugval gemeentefonds ravijnjaar 2026, onderdeel jeugdzorg.*

Door wijziging van de accresmethodiek en compensatie van jeugdzorg ontstond in 2026 een ravijnjaar, met structurele effecten. Landelijk kwamen gemeenten in totaal € 2,4 miljard tekort.
Wij worden nu gecompenseerd vanaf 2026 voor gemiddeld € 225.000.

- *Hervormingsagenda Jeugd*

Deze post betreft het overboeken van door het Rijk gereserveerde middelen voor de Hervormingsagenda Jeugd vanaf 2026. Het gaat om een structureel bedrag van gemiddeld € 155.000. Daarnaast is overeenstemming bereikt over het delen (50/50) van de tekorten zoals die door de commissie 'Van Ark' zijn bevestigd. Het gaat voor onze gemeente om gemiddeld € 230.000 vanaf 2025. Wij stellen voor deze bedragen bij de begroting 2026 toe te voegen aan het jeugdbudget.
Ook wordt het groeipad van de Hervormingsagenda verzacht. In de jaren 2026 en 2027 wordt voor onze gemeente gemiddeld ± € 255.000 gecompenseerd. Hier hangt dan wel een hogere taakstelling vanaf 2028 aan vast.
Wij zullen deze bedragen bij de begroting 2026 toevoegen aan het jeugdbudget.

Tot slot worden de besparingsmaatregelen met het prijspeil 2019 geïndexeerd naar 2028. Dat zou met ingang van dat jaar voor onze gemeente een besparing opleveren van € 262.000. Voor dat bedrag worden wij gekort in de meicirculaire. De VNG adviseert hiervoor in de eigen begroting een compenserende post op te nemen door verlaging van lasten, maar de provinciaal toezichthouder heeft aangekondigd hier niet mee akkoord te gaan. Wij zullen het advies van de VNG derhalve niet opvolgen.

- *Eigen bijdrage jeugdzorg*

Vanaf 2028 wil het Rijk een eigen bijdrage invoeren voor trajecten jeugdzorg. Daar is veel kritiek op, maar is wel verwerkt in deze meicirculaire. Wij worden gekort in de meicirculaire voor € 135.000. Dit bedrag zullen wij met instemming van de provinciaal toezichthouder binnen onze begroting ook als bate opnemen, zodat dit een budgettair neutrale uitwerking heeft.

- *Sturen op trajectduur jeugdzorg*

De kosten van jeugdzorg lopen landelijk behoorlijk uit de hand. Er worden meer behandeltrajecten ingezet dan gedacht, en die trajecten duren ook langer dan gedacht. Het Rijk vindt dat daar wat aan gedaan moet worden. In deze circulaire wordt een korting doorgevoerd voor het sturen op trajectduur. Voor onze gemeente gaat het om € 35.000. Dit bedrag zal met instemming van de provinciaal toezichthouder ook binnen onze begroting als verlaging van lasten worden opgenomen, zodat dit een budgettair neutrale uitwerking heeft.

- *Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo*

Het abonnementstarief in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 wordt afgeschaft en in de plaats daarvan zou vanaf 2026 de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo opnieuw worden ingevoerd. De inwerkingtreding van deze wet is nu echter een jaar uitgesteld. Dat betekent dat de eerdere uitname in 2026 wordt teruggedraaid. Ter compensatie laten we dat jaar ook de geraamde batenraming van € 92.000 vervallen.

- *Omgevingswet*

Voor invoerings- en uitvoeringskosten van de Omgevingswet ontvangen we € 93.000 eenmalig in 2025. Wij zullen dit meenemen in de Najaarsnota 2025.

Risico's

- *WOZ-waarden en landelijke rekentarieven WOZ*

De WOZ-waarden zijn ook geactualiseerd vanaf 2025. Dat leidt tot een forse stijging in de eerste jaren. De tegenhanger ervan is dat de landelijke rekentarieven ook aangepast worden. In de berekening van die tarieven houdt het ministerie BZK rekening met een inflatiecijfer van 4,2% in 2026. Ze gaat ervan uit dat gemeenten dit percentage meenemen in de bepaling van de eigen OZB-tarieven voor 2026. Wij zouden hiermee een nadeel van € 112.000 moeten opvangen.
Bij de Kadernota 2026 houden we slechts rekening met 2,6%, waardoor we zo'n 1,6% inflatiecorrectie tekort komen.

- *Val van het kabinet*

Na het verschijnen van de meicirculaire 2025 is ons kabinet gevallen. Welke gevolgen dat gaat hebben voor de septembercirculaire 2025, de onderhandelingen over de nog niet aangevulde tekorten en de Hervormingsagenda Jeugd is nu nog niet te voorspellen.

Met vriendelijke groet,

B.J. Göransson – van Kerkwijk
gemeentesecretaris

H.M. Wiersema
waarnemend burgemeester